

adskillige Banffeligheder forbundne med Sagen, dersom man gif til paa Finantsloven uden nærmere Bestemmelse at ordne denne Sag i dens Enkeltheder. Det er jo ganske vist, at det er en Fordring, man maa stille til Statsregnskabet, at det i enhver Henseende er klart, og at der altsaa ogsaa med Hensyn til alle de Indtægter, der opføres paa Finantsloven, maa foreligge et klart Regnskab under Ansvar for den vedkommende Oppebørselsbetjent. Alt dette indrømmer jeg; men det vil jo ses, at der er andre og vigtigere Hensyn, som gjøre det hensigtsmæssigt for Diebliffet at finde sig i, at en og anden streng Fordring til Finantsloven ikke opfyldes. I nogen Tid kan der jo være god Grund til at afse derfra og holde sig til det, der er det Vigtigste, og da at opsørte saadanne Bestemmelser paa Finantsloven, uagtet man selv ser, at de ikke ere aldeles fyldestgjørende i enhver Retning fra et finantsielt Standpunkt. Men det vil jo ses, som jeg allerede har havt Leilighed til at bemærke, at her ikke er Tale om en Omordning af disse Forhold for Diebliffet; det er jo udtryffeligt sagt, at Opkrævningen sker paa samme Maade som hidtil. Altsaa idet man sætter den kalkulatoriske Sum ind paa Finantsloven, er dermed tillige givet et Afkald paa den strengere Fordring med Hensyn til Regnskabs Afslæggelse for disse Midler. Denne Indvending af den ærede Minister kan saaledes ikke være afgjørende i dette Tilfælde, hvor der er et ganske andet og stort Spørgsmaal, der foreligger, dette nemlig, om man dog ikke engang kunde komme til at gjøre det klart, at det er Staten, der eier disse Midler. Dette kan jeg sige er for mit Vedkommende den eneste Grund til at opføre disse Indtægter paa Finantsloven. Der er Andre, som have havt andre Hensyn, og som betragte Forholdet mellem en Bestemmelse som denne og den foreliggende Lønningslov som Noget, der havde Betydning for disse. Dette har jeg erklæret, havde ikke for mig nogen Betydning; det er ikke det Hensyn, jeg har stillet mig for Die ved at opstille Forslaget, saalænge disse Indtægter staa paa denne Maade i det Uklare, saalænge det endnu fra enkelte Sider paastaas, at de ikke eies

af Staten. Jeg vil indrømme, at Paastanden fremkommer fra Sider, som ikke ere de, der for Tiden have den afgjørende Magt; thi fra den ærede Ministers Side er der jo ikke gjort nogen Indvending fra dette Synspunkt, og dette Thing idetmindste har dog ved sit Botum for saa Dage siden vist, at det ikke anerkjendte, at det havde nogen Betydning at negte Statens Eiendomsret til disse Midler. Altsaa, vi staa nu her ved dette store Spørgsmaal, som har sin store Betydning ikke blot i finantsiel Henseende. Det har jo egentlig i finantsiel Henseende slet ingen Betydning for Diebliffet efter de Reservationer, jeg nu ser ere gjorte; men det har sin store Betydning med Hensyn til at stille Stat og Kirke ud fra den Sammenblanding, hvori de nu ere, til Forargelse for Mange, og det er en vigtig Grund for mig til at stille Forslaget frem; men jeg skal meget gerne indrømme, at ved Siden deraf vil det i Fremtiden ogsaa have Betydning for mig i finantsiel Henseende. Jeg skal meget gerne vedkjende mig det, som den ærede Kirkeminister sigtede til, at jeg maaske tænkte mig, at man ogsaa gjennem Finantsloven kunde komme til at øve Indflydelse paa Anvendelsen af disse Midler, men i selve Forslaget staa der Intet om, hvorvidt dette skal ske ved Finantsloven eller ved særlig Lov. Det maa man dog lægge Mærke til, naar man vil bedømme dette Forslag og fremhæver Betænkkelighederne derved. Dersom der til den Tid, da denne Sag skal endelig ordnes, er et Flertal her og er en Regjering tilstede, som ikke ville, at det maa ske ved Finantsloven, saa sker det ikke ved den, og ville de samme Dele af den lovgivende Magt have det afgjort ved særlig Lov, saa sker det ved særlig Lov. Spørgsmaalet herom præjudiceres saaledes ikke ved det foreliggende Forslag. Hermed har jeg altsaa ogsaa taget Hensyn til den Uttring af den ærede Kirkeminister, at det ikke sagdes paa hvilken Maade Forandringen skulde ske, om det var ved Lov eller ved Finantsloven; deraf har jeg nu givet min Forklaring. Jeg skal iøvrigt, forsaavidt jeg har ytret mig imod Lønningslovene og kaldt dem en Hæmsko i visse Tilfælde, kun bemærke, at jeg jo